

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

Diarienummer
STYR 2023/205

Datum 2023-04-18

Universitetsstyrelsen

Lunds universitets strategi för utbildning på grund- och avancerad nivå för 2023–2024

Lunds universitets utbildningsstrategi bygger på den strategiska plattformen (STYR S2022/2375) och är en fördjupning av de prioriterade områden och de aspekter som där finns framtagna.

Inledning

Innovativa utbildningar och hållbarhet i en föränderlig värld

I den föränderliga globala värld som råder med geopolitiska utmaningar, klimatförändringar, samhällets digitalisering och ökande klyftor inom välbefinnande kommer utbildning, bildning och kompetensutveckling under hela livet att bli allt viktigare. Lunds universitets utbildningar ska möta de behov som växer fram med samhällets förändringar. Samtidigt som utbildningarna måste vara anpassningsbara och förändringsbenägna ska de också vara hållbara innehållsmässigt såväl genom hållbarhetsperspektiv som genom att bygga på grundläggande ämneskunskaper och på generiska färdigheter. Kunskap, utbildning och bildning bidrar till att ge en fast existentiell grund som ger beredskap för samhällsförändringar och omvandlingar; på så sätt är utbildning en del i en existentiell hållbarhet. Lunds universitets utbildningar ska präglas av högsta kvalitet i innehåll och pedagogik och verksamheten ska utveckla innovativa utbildningar som drar nytta av den unika potential som finns i Lunds universitets ämnesbredd.

Digitalisering i utbildning och undervisning

Den digitala utvecklingen påverkar utbildning och examination på många sätt. Lärare ska få kunskap och stöd för de möjligheter som den digitala utvecklingen ger, pedagogiskt såväl som innehållsmässigt i respektive utbildning, men också i de utmaningar den för med sig gällande exempelvis examination. I Lunds universitets utbildningar ska ingå ämnesmässiga perspektiv på digital teknologi för att förbereda för arbetslivet, liksom vad digitaliseringen innebär för kommande yrkesroll och för samhället i stort. Digitala verktyg ska nyttjas med syfte att höja kvaliteten i utbildningarna och användas efter behov som uppstår utifrån om undervisning bedrivs på campus eller helt digitalt. Digitala verktyg erbjuder vägar att individualisera undervisningen vilket har betydelse för ett flexibelt lärande som är mer oberoende av tid och plats.

Attraktiva utbildningar och lärandemiljöer

Utbildningar som representerar akademiska värden och universitetets bredd

Utbildningar ska, på alla nivåer, ge de studerande redskap för att möta samhällsutmaningar och verka som kunniga medborgare i ett demokratiskt och hållbart samhälle, rusta dem för arbetslivet samt vara ett bidrag till den personliga utvecklingen och bildningen. Utbildningarna ska växa fram i dialog med det omgivande samhället och dess behov av utbildade personer likaväl som de ska vara akademiskt och vetenskapligt hållbara och förankrade och bygga på såväl lärarnas egen som internationell forskning inom ämnet. De akademiska värden och generiska kompetenser inom ämnena som kännetecknar universiteten, såsom kritiskt tänkande, metodisk analys och ett kunskapsökande förhållningssätt, ska vara en del i alla utbildningar.

Konsekvenserna av samhällets digitalisering, hållbarhetsperspektiv, jämställdhets- och lika villkorsperspektiv och internationaliseringsperspektiv ska integreras i alla Lunds universitets utbildningar och behandlas utifrån ämnets förutsättningar. Lärarna ska ges incitament att samarbeta brett över universitetet för att skapa utbildningar som ger både bred kunskap och bildning, liksom studenter ska uppmuntras och erbjudas möjligheter att läsa över ämnes- och fakultetsgränser för fördjupade kunskaper och perspektivgivande insikter. Aspekter från olika discipliner är betydelsefulla för att djupare förstå samhällsutmaningar, vara redo att möta förändringar i den transformativa tid vi lever i och tillägna sig förmåga till komplexa problemlösningar. Lunds universitets utbildningar ska alltså på bästa sätt utnyttja den omfattande och specifika bredd som universitetet erbjuder, både i nyskapande tvärvetenskapliga utbildningar och genom att öppna fakultetsöverskridande möjligheter i olika program.

Utbildningar i en forskande gemenskap

Lunds universitets utbildningar ska vara relaterade till aktuell forskning för att möta samhälleliga behov och för att vara så konkurrenskraftiga som möjligt. Detta gäller såväl de grundläggande utbildningarna som de kompetensutvecklande kurser som ges inom det livslånga lärandet. De studerande ska vara förvissade om att utbildningarna, både innehållsmässigt och pedagogiskt, håller högsta internationella standard och är gångbara både nationellt och internationellt.

Studenterna är en del av den akademiska miljö som skapas på campus och digitalt och de studerande ska ges förutsättningar för att delta aktivt i den gemensamma utbildningen och för ta ansvar för sitt lärande. Alla studerande ska komma i kontakt med forskning på olika sätt; innehållsmässigt, pedagogiskt, metodologiskt och i det kritiska förhållningssättet, och de ska möta ledande ämnesföreträdare också på grundnivå. Undervisningens forskningsanknytning ska stimulera studenternas tänkande och intellektuella utveckling och ge dem insikt i att de ingår i en forskande gemenskap. I lärandet understöds ett undersökande, reflekterande och nyfiskt förhållningssätt som utvecklar individens bildning och förståelse för samhällets och människans komplexitet.

Mötesplatser på Campus och digitalt

Lunds universitet har campus som erbjuder betydelsefulla mötesplatser för studenter och lärare och som är attraktiva att använda för undervisning och gemensamma arbeten. På ett campus med också digital undervisning ska det finnas lärmiljöer som stödjer samarbeten och de studerandes aktiva lärande, och som ger plats för och möjlighet till kreativt arbete. Lärmiljöerna ska erbjuda en god psykosocial miljö för både studenter och lärare och utgå från och stödja de pedagogiska behov som är förutsättning för lärande.

Lärmiljöerna ska vara flexibla och tillgängliga och vara uppbyggda och inredda på ett sätt som kan tillmötesgå studenterna både då de deltar på plats och då de deltar digitalt. Digitala verktyg ska vara åtkomliga genom en infrastruktur som är uppdaterad och integrerad i undervisning och lärande. Likväl som att digital teknologi ska användas i undervisningen ska utbildningarna ta tillvara de infrastrukturer som Lunds universitet erbjuder. Det omfattar att använda samlingar och artefakter på muséer, bibliotek och arkiv som kan ge nya perspektiv på utbildningen liksom detta kan berika pedagogiken. I den mån det är möjligt och tillämpligt ska utbildningarna också använda tillgängliga forskningsinfrastrukturer såsom Humanistlaboratoriet och MAXIV.

Samverkan med samhälle och arbetsliv

Samverkan med samhällets aktörer i utbildningsfrågor är en viktig faktor för att säkerställa utbildningarnas relevans. Samverkan med det omgivande samhället ska vara en nyckelfråga och en förutsättning för vår utbildningsverksamhet; detta medverkar till att vi kan möta samhällets behov och förändringar i vår omvärld. Utbildningar som är verksamhetsintegrerade och/eller

verksamhetsförlagda ger våra studenter de bästa förutsättningarna för sin framtida yrkesutövning. Lunds universitets utbildningar ska stå i dialog med samhälle och yrkesliv så att de studerande står rustade för arbetslivet.

Detta innebär både att utbildningarna i sig möter olika behov i samhället men också ger de studerande förmåga att förstå och till arbetsgivare förmedla vilka mer övergripande eller generella kompetenser man erhållit och hur de kan omsättas i praktik. Samverkansperspektivet är betydelsefullt för att ge de studerande insikter i hur kunskaperna kan realiseras och komma till användning i ett samhälleligt- och arbetsmarknadsperspektiv.

En välkomnande studiemiljö

Lunds universitet strävar efter en breddad studentrekrytering och ska uppmuntra studerande från studieovana miljöer att söka sig till universitetets utbildningar. Kärnan i undervisningen är mötet mellan lärare och student likväl som mellan studenterna, och den studentcentrerade undervisningen, det vill säga studenternas behov och möjligheter att tillägna sig utbildningen, ska vara en utgångspunkt för undervisningens uppläggning och pedagogik. Här är också studentinflytandet centralt för att på bästa sätt ge möjligheter till kvalitetsutveckling och inkludering.

Pedagogisk hållning, utveckling och meritering

Pedagogisk kompetensutveckling

Lunds universitets lärare ska erbjudas och uppmuntras till kontinuerlig pedagogisk kompetensutveckling under hela sin gärning. Det ska finnas tillräcklig tid för att lärarna ska ha möjlighet till pedagogisk förkovran och kollegialt samarbete i betryggande omfattning. Pedagogiskt arbete och utveckling ska tillmätas vederbörlig vikt i den akademiska meriteringen och vara en självklar del i den akademiska karriären. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund, också genom lärarnas pedagogiska kompetensutveckling och tillämpning av aktuella pedagogiska praktiker inom högskolepedagogisk utveckling. Inte minst utveckling inom digital pedagogik är av största vikt.

Pedagogik för olika studerandegrupper

Undervisning och pedagogik ska utgå från reflektion över vilka studerandegrupper utbildningen riktar sig till. Med nya studerandegrupper kommer studenter med olika erfarenheter och bakgrunder efterhand till Lunds universitet och pedagogiken och undervisningen bör dra nytta av studenternas olika bakgrunder och kompetenser och formas därefter. Nya såväl som befintliga utbildningar ska utformas och genomföras utifrån en avancerad pedagogisk hållning för att skapa en högkvalitativ och inkluderande undervisning.

I varje undervisningssituation ska verksamheterna reflektera över vilka pedagogiska former som ger den bästa undervisningen, beroende på vilken studentgrupp den riktar sig till och om den sker på campus eller digitalt. De möjligheter digitala verktyg erbjuder ska, då det är tillämpligt, utnyttjas i undervisningen och ska vara tillgängliga för alla studerande.

Livslångt lärande med utvecklat kursutbud

Från grundstudent till ett livslångt lärande

Lunds universitet välkomnar sökande i alla åldersgrupper och med olika bakgrunder och förutsättningar och strävar efter att skapa goda förutsättningar för lärandet utifrån olika behov. För studenter på grundutbildningarna ska det tydliggöras att resan har påbörjats mot ett genom åren återkommande och kontinuerligt lärande. Det livslånga lärandet är ett perspektiv som integreras i grundutbildningen för att sedan erbjudas i olika former och kanaler till studerande i olika åldrar och i olika skeden av sina liv.

Den så kallade Strut-utredningen (SOU 2019:6) delade in livslångt lärande i fyra kategorier: fortbildning (utbilda sig för samma arbetsuppgifter, som har förändrats), vidareutbildning (utbilda sig för nya arbetsuppgifter), karriärväxling (byta karriär helt och hållet) och bildning (individens behov/intresse av personlig utveckling). Dessa kategorier kan innebära varierade former av utbildningsutbud, men de närmaste åren ligger fokus på korta kurser som vänder sig till yrkesverksamma eller personer med behov av kompetensutveckling och fortbildning. Lunds universitet ska möta dessa studerandegrupperns behov av flexibilitet och utveckla kortare kurser som fungerar tillsammans med ett aktivt arbetsliv. Kurserna ska ges i de former som studerandegrupperna har behov av för att tillgodogöra sig dem, det kan handla

om digitala kurser men även att en del kurser ges på engelska för att nå bredare grupper med de specialkunskaper som Lunds universitet kan erbjuda.

Interkulturell kompetens i en internationell lärmiljö

Internationaliseringens roll

Det europeiska utbildningssamarbetet har definierat fem prioriterade områden för åren 2021–2030 som handlar om grön och digital omställning, lärarutbildning, livslångt lärande och internationell rörlighet, och att utbildningar ska ha hög kvalitet och vara inkluderande.¹ Lunds universitet arbetar och verkar gemensamt med internationella lärosäten, både genom formaliserade nätverk (till exempel U21, LERU, EUGLOH) och genom en rad samarbeten inom alla universitetets verksamheter. De frågor och områden som definieras i strategin och i den strategiska plattformen delar vi till stora delar därmed med andra lärosäten; de anknyter till gemensamt arbete som pågår internationellt och vars utmaningar vi möter tillsammans.

Den interkulturella förmågan ska främjas i utbildningarna, både genom innehåll och genom att alla studenter ska få tillgång till internationella miljöer, antingen genom studier utomlands eller genom internationalisering på hemmaplan. En viktig del av detta inbegriper också internationella utvecklingsmöjligheter för lärare såsom lärarmobilitet och genom att stödja lärare i utveckling av internationella kurssamarbeten. Utbildningarna ska ta tillvara den potential som de många internationella studenterna i våra utbildningar erbjuder och ge plats för deras perspektivgivande erfarenheter.

Internationellt engagemang på olika sätt

Internationalisering i utbildningarna är en väg till interkulturell förståelse och kompetens vilket är betydelsefullt i en alltmer globaliserad värld. Att resa iväg på utbyten eller delta i undervisningssamarbeten med universitet i andra länder bidrar till vidgade perspektiv både i den specifika utbildningen och för en mer generell interkulturell kompetens. De tillfällen till internationellt engagemang som på olika sätt erbjuds av Lunds universitet ska av de studerande tas tillvara för att bredda och fördjupa perspektiven och insikterna. Internationellt engagemang finns att tillgå i utbytesstudier där man reser ut i världen för

¹ Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (2021/C 66/01)

studier på olika partneruniversitet, genom deltagande i kurser med universitet i andra länder både fysiskt på plats och genom digitala kanaler där man stannar på hemmaplan och andra sätt som erbjuds av fakulteter och studentorganisationer. Alla ska alltså ha möjlighet att få internationella erfarenheter, även de som av olika anledningar inte kan resa iväg på utbyten. Men internationalisering på hemmaplan är inte bara en ersättning för ett fysiskt utbyte utan är en form som med fördel kan utgöra en del av ordinarie utbildningar. Här är digitala verktyg och former såsom COIL (Collaborative Online International Learning) betydelsefulla för att utveckla utbildningarnas internationella kontaktytor i ambitionen att alla våra studenter ska ha möjlighet att tillgodogöra sig en interkulturell kompetens.

Genom ovanstående resonemang preciserar Lunds universitet strategiskt angelägna områden i arbetet med ”Utbildning i förändring”.

Uppföljning

Den universitetsgemensamma utbildningsnämnden ansvarar för att följa upp implementeringen av Lunds universitets strategi för utbildning på grund- och avancerad nivå för 2023–2024.